

Skogsförsäkring

Innehåll

Inledning	2	3	Försäkrad verksamhet.....	10
1 Försäkrad egendom	2	4	Domstolar och giltighetsområde	10
2 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem ..	2	5	Ersättningsbara försäkringsfall	10
2.1 Skador orsakade av brand	2	6	Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall.....	11
2.2 Skador orsakade av storm	3	7	Åtgärder vid inträffat försäkringsfall ...	12
2.3 Skador orsakade av snö	3	8	Ersättningsbestämmelser	12
2.4 Skador orsakade av insekter	3	Allmänna avtalsvillkor	15	
2.5 Skador orsakade av översvämning.....	3	1	Några centrala begrepp.....	15
2.6 Skador orsakade av svampsjukdomar ...	3	2	Givande av information innan avtalet ingås	15
2.7 Skador orsakade av djur.....	4	3	Inträdande av försäkringsbolagets ansvar och avtalets giltighetstid.....	16
2.8 Skador orsakade av skadegörelse och stöld	4	4	Premie	17
3 Begränsande villkor som gäller alla försäkringsfall och skydds nivåer i Skogsförsäkring	4	5	Givande av information under avtalets giltighetstid	18
4 Säkerhetsföreskrifter	4	6	Skyldighet att hindra och begränsa skada vid skadeförsäkring.....	19
4.1 Hantering av öppen eld	4	7	Orsakande av försäkringsfall	20
4.2 Avlägsnande av virke från skogen för att avvärja insektskadador	4	8	Identifikation vid skadeförsäkring	21
4.3 Förvaring av plantor	5	9	Otillräknelighet och tvångsläge	21
5 Ersättning av skador	5	10	Förmånstagarförordnande vid personförsäkring	21
5.1 Bedömning av skadans belopp	5	11	Ersättningsförfarande.....	22
5.2 Ansökan om ersättning	5	12	Försäkringsersättning vid skadeförsäkring	22
5.3 Övriga regler i samband med ersättning.....	6	13	Överklagande av försäkringsbolagets beslut.....	23
6 Indexvillkor	6	14	Försäkringsbolagets regressrätt	24
Ansvarsförsäkring för skogsbruk	6	15	Ändring av försäkringsavtalet.....	24
1 Försäkringens syfte	6	16	Försäkringsavtalets upphörande	25
2 Försäkrade.....	6	17	Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring	27
3 Försäkrad verksamhet.....	7	18	Handelsblockad	28
4 Försäkringens giltighetsområde	7	19	Hantering av person- och skadeuppgifter	28
5 Ersättningsbara skador och ersättningsbegränsningar	7			
6 Skadutredning	9			
7 Ersättningsbestämmelser	9			
Rättsskydds försäkring för skogsbruk	10			
1 Försäkringens syfte	10			
2 Försäkrade.....	10			

Inledning

Dessa villkor innehåller villkoren som tillämpas på skogsförsäkringar. I försäkringsbrevet har uppräknats försäkrade skogar, de försäkringsskydd som valts för dem samt eventuella ansvars- och rättsskydds-försäkringar som tecknats som skydd för skogsbruksverksamheten.

1 Försäkrad egendom

Försäkringsobjekt är skogen som anges i försäkringsbrevet. Skogen omfattar trädbeståndet och plantbeståndet på den skogsbruksmark som hör till den skogsfastighet som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsobjekt är även virke som försäkringstagaren äger som har avverkat på den försäkrade fastigheten och som befinner sig på avverkningsplatsen eller på upplagsplats i skogen eller invid en väg, dock inte sågat, hyvlat eller på annat sätt vidareförd virke. Försäkrade är av försäkringstagaren ägda avverkningsrester som efter avverkningen uppsamlats eller ska uppsamlas på den försäkrade skogsfastigheten för användning till bioenergi, för vilken har ingåtts ett skriftligt avtal om försäljning samt av försäkringstagaren ägda tillfälligt lagrade plantor som är avsedda för skogsförnyring på skogsfastigheten. Avverkningsresterna är försäkrade så länge som de är i skogsägarens ägo.

Om skogen som är försäkringsobjekt även omfattar ett särskilt träd- eller plantbestånd, såsom masurbjörks- eller julgransodling, vars skogsekonomiska värde väsentligt överstiger det normala och som man i en skadesituation vill behandla på ett sätt som avviker från det normala, ska objektet försäkras separat på ett sätt som avviker från den normala skogsförsäkringen.

Med **trädbestånd** avses trädbestånd med en genomsnittlig diameter på över 8 cm i brösthöjd eller med en medelhöjd på över 7 meter i barrträdsbestånd och över 9 meter i björkträdsbestånd.

Med **plantbestånd** avses trädbestånd med en genomsnittlig diameter på under 8 cm i brösthöjd eller med en medelhöjd på under 7 meter i barrträdsbestånd och under 9 meter i björkträdsbestånd.

Med **avverkningsrester avsedda för bioenergi** avses här avverkningsrester och stubbar som enligt avtal ska säljas till utomstående köpare och som ska förvandlas till skogsflis.

Med **skogsfastighet** avses en självständig fastighet som har införts i fastighetsregistret och som har ett namn och registernummer. En skogsbruksenhet som är mindre än en skogsfastighet kan inte utgöra försäkringsobjekt.

2 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

För det försäkrade objektet kan väljas omfattande, bas eller reducerat försäkringsskydd. Skyddsnivån kan väljas skilt för varje objekt. Skyddsnivån påverkar försäkringsskyddets omfattning och försäkringspremien. Skyddsnivån antecknas i försäkringsbrevet och skador som inträffar under försäkringens giltighetstid ersätts i enlighet med skyddsnivån. Begränsningarna som anges i punkt 3 gäller alla skyddsnivåer.

Omfattande Skogsförsäkring ersätter skador som orsakats av händelserna som anges i punkterna 2.1-2.8.

Bas Skogsförsäkring ersätter skador som orsakats av händelserna som anges i punkterna 2.1-2.3.

Reducerad Skogsförsäkring ersätter skador som orsakats av händelserna som anges i punkten 2.1.

2.1 Skador orsakade av brand

Försäkringen ersätter skador på träd- och plantbestånd, avverkat virke, sättplantor samt avverkningsrester som uppsamlats för bioenergi, som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den. Mängden trädbestånd eller virke som har skadats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som förstörs skulle kunna användas till att plantera minst halv hektar.

Skador på avverkningsrester avsedda för bioenergi ersätts när den mängd förstörda avverkningsrester som samlats eller skulle ha samlats upp omfattar ett avverkningsområde på minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter dessutom merkostnader som har orsakats av försäkringstagarens egna åtgärder för att avvärja och begränsa en

skogsbrand. Sådana merkostnader är till exempel kostnader för påfyllning av handbrandsläckare samt nödvändiga och skäligen kostnader för efterbevakning från och med det att räddningsledaren har påfört skogsägaren ansvaret för efterbevakningen.

Försäkringen ersätter inte kostnader för släckning av en skogsbrand eller kostnader för eftersläckning och röjning. Skador som släckningsarbeten orsakat på annan egendom än försäkringsobjekten i den försäkrade skogen ersätts inte.

2.2 Skador orsakade av storm

Försäkringen ersätter stormskador som orsakats träd- och plantbestånd, avverkat virke och sättplantor. Mängden trädbestånd eller virke som har skadats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som förstörs skulle kunna användas till att plantera minst halv hektar.

Vid stormskada på trädbestånd är ersättningen högst den i försäkringsbrevet antecknade maxiersättningen per fast kubikmeter skadat trädbestånd ökat med eventuellt förväntningsvärde.

Försäkringen ersätter inte stormskador på avverkningsrester.

2.3 Skador orsakade av snö

Försäkringen ersätter snöskador på träd- och plantbestånd. Mängden trädbestånd som har skadats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Snöskador på virke, sättplantor och avverkningsrester ersätts inte.

2.4 Skador orsakade av insekter

Försäkringen ersätter insektskador på träd- och plantbestånd. Skador på träd- och plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna

och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter inte skador som har orsakats av tallvedsnematod eller andra nematoder.

Insektskador på virke, sättplantor och avverkningsrester ersätts inte.

2.5 Skador orsakade av översvämning

Försäkringen ersätter skador på träd- och plantbestånd samt sättplantor till följd av översvämning i vattendrag och av ismassor som transporterats av vatten samt av fördämning som byggts av bäver.

Skador på träd- och plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som förstörs skulle kunna användas till att plantera minst 0,5 hektar.

Översvämningsskador på virke och avverkningsrester ersätts inte.

Översvämning i vattendrag är en exceptionell och oförutsedd, plötslig höjning av vattennivån i älv, å, flod, sjö eller bäck till följd av exceptionellt regn, fördämning som bildats av is eller issörja eller snösmältning. Med översvämning i vattendrag avses inte ett återkommande och normalt naturfenomen såsom våröversvämningar som regelbundet återkommer i området varje år eller med högst fem års intervaller.

2.6 Skador orsakade av svampsjukdomar

Försäkringen ersätter skador på träd- och plantbestånd som svampsjukdomar orsakat.

Skador på träd- och plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter inte svampskador på trädbestånd eller plantbestånd som orsakats av en svampsjukdom som åstadkommer träröta, såsom rotticka. Ersättning utbetalas inte för svampsjukdomar som beror på yttre skador på träd eller plantor i samband med skogsvårdsarbeten eller drivning.

Svampskador på virke, sättplantor och avverkningsrester ersätts inte.

2.7 Skador orsakade av djur

Försäkringen ersätter skador som rådjur, har-
djur, gnagare och fåglar har orsakat träd- och
plantbestånd, avverkat virke och sättplantor.

Mängden trädbestånd eller virke som har ska-
dats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast
mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling
är nödvändig för att avhjälpa underproduktion
till följd av skadorna och det enhetliga området
som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd
plantor som förstörs skulle kunna användas till
att plantera minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter inte skador som har orsa-
kats av tallvedsnematod eller andra nematoder.

Försäkringen ersätter inte skador orsakade av
andra hjortdjur än rådjur. Skador orsakade av
rådjur på ett och samma plantbestånd ersätts
högst två gånger.

Översvämningar till följd av bäverfördämningar
samt gnagarskador som bäver har orsakat träd-
bestånd, virke eller plantbestånd betraktas som
ett och samma försäkringsfall, för vilket avdras
en självrisk från ersättningen. För att skadorna
ska kunna betraktas som ett försäkringsfall ska
skadorna ha inträffat på ett och samma enhet-
liga område.

Försäkringen ersätter inte skador på avverkningsrester.

2.8 Skador orsakade av skadegörelse och stöld

Försäkringen ersätter skador på träd- och plant-
bestånd, avverkat virke, sättplantor samt avverkningsrester som uppsamlats för bioenergi som orsakats av skadegörelse och stöld. Mängden trädbestånd eller virke som har skadats eller stulits ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling
är nödvändig för att avhjälpa underproduktion
till följd av skadorna och det enhetliga området
som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd
plantor som skadas eller stjäls skulle kunna
användas till att plantera minst halv hektar.

Skador på avverkningsrester avsedda för bioenergi ersätts när den mängd skadade eller stulna avverkningsrester som samlats eller skulle ha samlats upp omfattar ett avverkningsområde på minst 0,5 hektar.

En skada ska polisanmälas.

3 Begränsande villkor som gäller alla försäkringsfall och skyddsnivåer i Skogsförsäkring

Skogsförsäkringen ersätter inte

- skada som har inträffat eller börjat innan försäkringen trädde i kraft
- skada till den del den kan ersättas med allmänna medel
- kostnader för skogsodling till följd av skada
- skador till följd av förorening av luft, jordmån eller vatten
- skador orsakade av torka, frost, tjäle eller näringsbrist
- förändringar i marknadspriserna till följd av konjunkturer (fastställande av trädbeståndets värde, se 5.1 Bedömning av skadans belopp) och övriga förmögenhetsskador
- kostnader för röjning, städning eller landskapsarkitektur efter bärgrävning av skogshärjat trädbestånd
- skada orsakad av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

4 Säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren är skyldig att följa de säkerhetsföreskrifter för avvärijande av skador som anges i försäkringsvillkoren. Om en skada har orsakats eller fått större omfattning på grund av att en säkerhetsföreskrift inte har följts, kan ersättningsbeloppet sänkas eller ersättningen vägras i sin helhet.

4.1 Hantering av öppen eld

Öppen eld får inte göras upp om förhållandena på grund av torka eller någon annan orsak är sådana att risken för skogsbrand är uppenbar. Vid varning för skogsbrand är det absolut förbjudet att göra upp öppen eld. Öppen eld ska övervakas konstant och släckas ytterst noggrant.

4.2 Avlägsnande av virke från skogen för att avvärja insektskador

Försäkringstagaren är skyldig att se till att barrträdsvirke med bark transporteras bort från skogen eller från upplagsplatsen invid en väg inom den tidsfrist som stiftas i lagen om bekämpning

av skogsskador (1087/2013) eller att man annars ser till att skogsskadeinsekter inte i väsentlig mån kan sprida sig från det lagrade virket.

Om det finns betydligt med barrträd i skogen som skadats av storm, snö, brand eller annan förödelse är försäkringstagaren skyldig att se till att de skadade träden avlägsnas från skogen före utgången av den tidsfrist som stadgas i lagen eller att man annars ser till att skogsskadeinsekter inte kan sprida sig från de skadade träden.

4.3 Förvaring av plantor

Plantor som är avsedda för plantering får inte förvaras länge som oplanterade. Plantorna ska före planteringen lagras i ett låst utrymme eller under ständig uppsikt. Plantor kan i anslutning till planteringen även förvaras på planteringsområdet dock inte på en synlig plats vid sidan av en allmän väg eller annars på en plats där risken för stöld eller skadegörelse är uppenbar.

5 Ersättning av skador

5.1 Bedömning av skadans belopp

Försäkringen ersätter förlust av skogsekonomiskt värde till följd av skador på träd- och plantbestånd och virke i skogen samt till följd av skador på avverkningsrester och sättplantor.

Undantag i grunderna för beräkning och ersättning av skada anges separat i samband med varje försäkringsfall i villkorspunkt 2.

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas inte indirekt förlust till följd av skadan eller förlust av andra förmåner som ansluter sig till egendomen.

5.1.1 Skador på trädbestånd

Skador på trädbestånd ersätts på basis av förlusten i avverkningsvärdet. Med trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som trädbeståndet inbringar då det säljs som gängse virkesslag.

Vid beräkningen av förlusten i avverkningsvärdet beaktas om trädbeståndet har förstörts eller blivit oanvändbart, om virkessortimentet har förskjutits eller om drivningskostnaderna har ökat på grund av skadan. Storleken på en skada fastställs genom uträkning av avverkningsvärdet före och efter skadan.

I fråga om unga trädbestånd ersätts dessutom förväntningsvärdeskada till följd av förtida

avverkning, om trädbeståndet blir underproduktivt till följd av en skada. Underproduktivitet bedöms enligt Tapio Oy:s gällande skogsvårdsrekommendationer.

5.1.2 Skador på plantbestånd

Skador på plantbestånd ersätts på basis av förlust av kostnadsvärde. Med kostnadsvärdet för plantbestånd avses kostnader för plantering och odling av plantbestånd. Ersättning kan betalas på basis av de förverkligade förnyngningskostnaderna för plantbeståndet eller alternativt kan man använda Tapios Oy:s tabeller enligt summa-värde metoden för att bedöma värdet.

5.1.3 Skador på virke

Skador på virke ersätts på basis av förlust av försäljningspriset. Med virkesförsäljningspris avses rotpriset på virket om det skadade virket har sålts genom rotköp och anskaffningsvärdet om det skadade virket har sålts genom leveransköp. Storleken på skadan fastställs genom uträkning av virkesförsäljningspriset före och efter skadan.

5.1.4 Skador på avverkningsrester

Skador på avverkningsrester ersätts på basis av nedgången i gängse värde. Storleken på skadan fastställs genom uträkning av gängse värdet för avverkningsresterna före och efter skadan.

5.1.5 Skador på sättplantor

Skador på sättplantor ersätts på basis av plantornas återanskaffningsvärde. Storleken på skadan fastställs genom uträkning av återanskaffningspriset på de förstörda plantorna omedelbart före och efter skadan.

5.2 Ansökan om ersättning

Försäkringsbolaget ska beredas tillfälle att inspektera skadorna innan ett skadeområde börjar röjas, skadade träd börjar drivas eller innan andra åtgärder börjar vidtas som kan försvåra fastställandet av skadorna.

Skada ska anmälas till försäkringsbolaget så snabbt som möjligt efter det att skogsägaren har fått kännedom om skadan, även om skadans slutliga omfattning ännu inte är klarlagd.

Om försäkringstagaren kan få finansiering för en skada från allmänna medel med stöd av någon lag eller förordning ska till skadeanmälan eller uppskattningen bifogas en kopia av finansieringsansökan eller beslutet.

Till skadeanmälan eller -uppskattningen ska bifogas en karta över skadeområdet samt så exakta uppgifter som möjligt om trädbeståndet i skadeområdet. Om fastigheten har en gällande skogsplan ska en kopia av uppgifterna om figurerna i skadeområdet bifogas till skadeanmälan.

5.3 Övriga regler i samband med ersättning

5.3.1 Skadad egendom

Efter en skada kvarstår återstående skadad och oskadad egendom i försäkringstagarens ägo. Försäkringsbolaget har rätt att till det uppskattade värdet lösa in träd och virke som har skadats.

5.3.2 Inteckningshavares rätt till skadeersättning

Om en fastighetsinteckning, som ställts som säkerhet för skuld, fastställts i skadad egendom, betalas ersättningen i första hand till inteckningshavaren. Ersättningen kan dock i stället för inteckningshavaren betalas till den försäkrade om inteckningshavaren har gett sitt samtycke till detta eller om den försäkrade har rätt till ersättning med stöd av bestämmelserna i jordabalken (Jordabalk 17 kapitel 8 §).

5.3.3 Rätt till skadeersättning som tillkommer innehavare av avverkningsrätt

Om försäkringstagaren inte vid skadetidpunkten har avverkningsrätt till det skadade trädbeståndet, har i första hand innehavaren av avverkningsrätten rätt till skadeersättningen. Om innehavaren av avverkningsrätten ger sitt samtycke kan ersättningen betalas till försäkringstagaren.

5.3.4 Självrisk

Försäkringstagaren har i varje skada en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet. Ersättningen utgörs av skadebeloppet minskat med självrisken.

5.3.5 Beskattningens inverkan på skadebeloppet

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas stadganden om beskattningen, såsom mervärdesskatten och förskottsintehållningen.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

6 Indexvillkor

Premien för skogsförsäkringen är bunden till det skogsförsäkringspremieindex som beräknats av Naturresursinstitutet.

Basindex är indexet under kalenderåret som föregick året då försäkringsavtalet trädde i kraft. Justeringsindex är indexet under kalenderåret som föregick justeringsåret. Justeringstidpunkt är datumet då försäkringsperioden börjar.

Den justerade premien för försäkringsperioden är lika många procent av den ursprungliga premien i försäkringsavtalet som justeringsindexet är av basindexet.

Ansvarsförsäkring för skogsbruk

1 Försäkringens syfte

Ansvarsförsäkringens syfte är att i enlighet med dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren och vid fall som omfattas av försäkringen

- ersätta person- och saksador som orsakats annan part vilka den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta
- klarlägga grunden och beloppet för ersättningskraven som framställts till den försäkrade
- sköta rättegången om ersättningskravet behandlas i rätten.

2 Försäkrade

Som den försäkrades stadigvarande boningsort anses adressen som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

2.1 Privatperson som försäkringstagare

Försäkrade är försäkringstagaren och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren.

Försäkrad är också innehavare av besittningsrätt även om denna inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren.

2.2 Odelat dödsbo som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för odelat dödsbo är delägare i boet och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.3 Beskattningssammanslutning som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för beskattningssammanslutning är delägare och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.4 Övriga försäkrade

Försäkrade är även i ärenden som hänför sig till arbete som den försäkrade i egenskap av skogsbrukare bjudit ut eller låtit utföra

- arbetstagare som anställts för att sköta skogsbruket
- sådana oavlönade eller tillfälliga arbetare vilka vållat skador som den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta.

3 Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för de försäkrade i ärenden som hänför sig till skog de försäkrade äger samt för innehavare av avverkningsrätt i ärenden som hänför sig till drivning och försäljning av virke.

4 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland.

5 Ersättningsbara skador och ersättningsbegränsningar

5.1 Ersättningsbara skador

Försäkringen ersätter person- och sakskada som orsakats annan part i egenskap av skogsbrukare då skadan konstateras under försäkringens giltighetstid och den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta skadan.

Försäkringen ersätter skada som orsakas av ett försäkrat barn som vid skadetidpunkten inte kan anses ersättningskyldigt på grund av sin ålder.

Skadan ersätts i den utsträckning som om den hade orsakats av ett barn som uppnått lägsta åldern för ersättningskyldighet.

Denna bestämmelse gäller inte skada för vilken någon annan är ersättningskyldig eller skada som orsakas den som skötte barnet då skadan inträffade.

5.2 Ersättningsbegränsningar

5.2.1 Skada som orsakats åt en själv eller arbetstagare

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- den försäkrade själv, annan försäkrad eller juridisk person av vars bestämmande inflytande de försäkrade har sammanlagt över hälften

- som orsakats den försäkrades arbetstagare eller person som kan jämföras med denne till den del personen i fråga är berättigad till ersättning på basis av lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

5.2.2 Avtalsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningskyldigheten grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse om ersättningskyldighet inte uppstått utan ifrågavarande förbindelse.

5.2.3 Känd risk

Försäkringen ersätter inte skada om felet, bristen eller annan grund för ersättningskyldighet var eller borde ha varit känt för den försäkrade då försäkringen trädde i kraft.

5.2.4 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som vid den skadeorsakande gärningen eller försummelsen är eller var i den försäkrades besittning, lånad till den försäkrade eller annars utnyttjades av den försäkrade.

5.2.5 Egendom under behandling och anförtrodd egendom

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadeorsakande gärningen eller försummelsen hade eller har

- för tillverkning, montering, installation, reparation eller behandling på annat sätt
- för förvaring
- som underställd skydds- eller skadeavvärjningskyldighet med beaktande av arten av den försäkrades verksamhet eller den skadeorsakande gärningen och dess direkta omfattning
- för att sköta om på annat sätt.

5.2.6 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag.

5.2.7 Fartyg och luftfartyg

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- användning av fartyg med registreringsplikt, båt med registreringsplikt eller annan motordriven farkost

- användning av luftfartyg för luftfart när den försäkrade är ersättningskyldig i egenskap av ägare, innehavare, användare av luftfartyget eller person som utför uppdrag i luftfartyget eller arbetsgivare för dessa.

5.2.8 Grundvatten samt brytnings-, pålnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- ändringar i grundvattennivån
- brytnings-, pålnings- eller sprängningsarbete som utförts med hjälp av utomstående arbetskraft eller för annan part eller marksänkning eller -förskjutning till följd av sådant arbete.

5.2.9 Miljöskada och skador orsakade av fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- förorening eller annan inverkan på jordmån, byggnad, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller grundvatten
- buller, skakning, strålning, värme, lukt, ljus eller annan motsvarande störning
- rök, sot, damm, ånga, gas eller luftförorening
- fukt
- översvämning orsakad av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada, som beror på den försäkrades slumpmässiga eller enstaka fel eller försummelse eller fel eller brist som plötsligt eller oväntat uppstått i byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningskyldighet för den försäkrade. Dessutom krävs att även skadans uppkomst, till följd av orsak som uppfyller ovannämnda villkor, har skett plötsligt, oväntat och snabbt, och inte baserar sig på en långsam verkan som uppstår småningom eller på fortsatt gärning eller försummelse eller annars upprepade händelser.

5.2.10 Myndighetskostnader som hänför sig till miljöskador

Försäkringen ersätter inte myndighetskostnader som grundar sig på lagen om ersättning för miljöskador.

5.2.11 Såld eller överlåten vara

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- överlåten produkt eller vara när orsaken till skadan är egenskap i produkten, fel eller brist i produkten eller fel eller brist i information om eller instruktioner för produkten
- såld produkt eller vara som inte ännu överlåtits.

5.2.12 Felaktigt arbetsresultat

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats av korrigerigering av felaktigt eller bristfälligt arbetsresultat eller nyutföring av arbete enligt det ursprungliga uppdraget. Detta gäller även om någon annan än den försäkrade utför arbetet.

5.2.13 Annan verksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av annan verksamhet eller produktion än den som har uppgetts vid ansökan om försäkring och antecknats i försäkringsbrevet.

5.2.14 Förmögenhetsskada

Försäkringen ersätter inte sådan ekonomisk skada som inte hänför sig till person- eller sakskada.

5.2.15 Särskild ersättningsgrund

Försäkringen ersätter inte skada som ersätts på basis av lagstadgad olycksfallsförsäkring, läkemedelsskadeförsäkring eller med stöd av patientskadelagen (585/1986).

5.2.16 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakat uppsåtligt. Försäkringen ersätter dock en skada som en försäkrad person under 12 år orsakat även då det sker med uppsåt.

Ersättningen kan minskas eller helt vägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum väsentligt har inverkat på skadans uppkomst eller omfattning.

5.2.17 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

5.2.18 Produktansvar

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av fel eller bristfällig säkerhet i en produkt som överlåtits till annan eller fel eller brister i information som getts när en produkt överlåtits.

5.2.19 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del den ersätts med stöd av en annan ansvarsförsäkring som omfattar den försäkrade.

5.2.20 Brott mot lagar och förordningar

Försäkringen ersätter inte skada orsakad av åtgärder som står i strid med lagar, förordningar eller bestämmelser eller direktiv från myndigheter om vilka den försäkrade haft kännedom eller borde ha haft kännedom.

6 Skadeutredning

6.1 Försäkringsbolagets skyldigheter

Försäkringsbolaget utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för en anmäld skada som omfattas av försäkringen och överstiger självriskens samt förhandlar med den som kräver ersättning.

Om försäkringsbolaget meddelat den försäkrade att försäkringsbolaget är berett att inom ramen för maximiersättningen avtala med den skadelidande om att ersätta skador som försäkringen omfattar och den försäkrade inte går med på detta, är försäkringsbolaget inte skyldigt att betala ytterligare ersättning. Försäkringsbolaget är inte heller skyldigt att ersätta kostnader som uppstått i ärendet efter att den försäkrade fått meddelandet och inte heller att göra tilläggsutredningar i ärendet.

6.2 Den försäkrades skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att bereda försäkringsbolaget tillfälle att uppskatta skadebeloppet samt möjligheten att bidra till en uppgörelse i godo. Om den försäkrade ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner ett krav, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunden uppenbart är riktiga.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan (se Allmänna avtalsvillkor punkt 11.1)
- till försäkringsbolaget ge information och dokument som den försäkrade har i sin besittning och som är av betydelse för utredningen av skadan
- skaffa eller uppgöra nödvändiga utredningar och undersökningar som den försäkrade till skäligen kostnader kan få fram.

Om skadan leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta försäkringsbolaget om detta. Om den försäkrade inte på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter i enlighet med begränsningarna i försäkringsbrevet och specialvillkoren sådant skadestånd som den försäkrade är skyldig att betala. Skadeståndet beräknas enligt skadeståndsbestämmelserna och rättspraxisen.

7.2 Kostnader för avvärjning av skaderisk

Vid omedelbar risk för skada eller redan inträffad skada är den försäkrade skyldig att sörja för att skadan avvärjs eller begränsas (se punkt 6.2 i Allmänna avtalsvillkor). Denna skyldighet gäller endast åtgärder med vilka risk för omedelbar ansvarsskada på annan part avvärjs, men inte sådana åtgärder i efterhand som sträcker sig utöver detta, såvida man inte separat har avtalat om åtgärderna med försäkringsbolaget. Försäkringen ersätter kostnader för dessa omedelbara åtgärder.

7.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga skadeutredningskostnader. Försäkringen ersätter dock inte sådana utredningskostnader som uppstått för den försäkrade vilka den försäkrade enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller om vilka inte avtalats separat med försäkringsbolaget.

Om skadeståndsärendet tas upp till behandling vid domstol och kravet till sin grund gäller en ersättningsbar skada, sköter försäkringsbolaget rättegången på den försäkrades vägnar och betalar nödvändiga och skäligen rättegångskostnader som hänför sig till rättegången. Om den försäkrade inte på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

Om rättegången också gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den andel av kostnaderna som det av försäkringen omfattade ersättningskravet står för.

Advokat- och rättegångskostnader ersätts enligt rättsnormer för rättegångskostnader på basis av rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Vid bedömning av arvodens och kostnadernas skälighet beaktas värdet på förmånen som är stridig, ärendets svårighetsgrad och omfattning samt mängden och kvaliteten på utfört arbete.

7.4 Försäkringsbelopp

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör det högsta sammanlagda beloppet, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, som betalas i ersättning för en och samma skada.

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de höra till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

7.5 Självrisk

Den försäkrade har i varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

7.6 Solidariskt ansvar

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne haft av försäkringsfallet. Om annat inte föranleds av tidigare nämnda orsaker, betalas från försäkringen ersättning högst efter huvudtal i förhållande till den totala skadan.

7.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Rättsskyddsförsäkring för skogsbruk

1 Försäkringens syfte

Syftet med rättsskyddsförsäkringen är att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvilloren ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokatkostnader och rättegångskostnader som uppstått vid användning av juridisk hjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt 5.

2 Försäkrade

Som den försäkrades stadigvarande boningsort anses adressen som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

2.1 Privatperson som försäkringstagare

Försäkrade är försäkringstagaren och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren.

Försäkrad är också innehavare av besittningsrätt även om denna inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren.

2.2 Oskiftat dödsbo som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för odelat dödsbo är delägare i boet och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.3 Beskattningssammanslutning som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för beskattningssammanslutning är delägare och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.4 Övriga försäkrade

Försäkrade är även i ärenden som hänför sig till arbete som den försäkrade i egenskap av skogsbrukare bjudit ut eller låtit utföra

- arbetstagare som anstälts för att sköta skogsbruket
- sådana oavlönade eller tillfälliga arbetare vilka vållat skador som den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta.

3 Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för de försäkrade i ärenden som hänför sig till skog de försäkrade äger samt för innehavare av avverkningsrätt i ärenden som hänför sig till drivning och försäljning av virke.

4 Domstolar och giltighetsområde

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i försäkringsfall som inträffat i Finland vilka omedelbart kan anhängiggöras vid tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. av förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, miljötillståndsverken eller högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter eller i Europeiska unionens domstol.

5 Ersättningsbara försäkringsfall

5.1 Definition av försäkringsfall

Med ersättningsbart försäkringsfall avses i tvistemål och ansökningsmål att tvist uppstått. Tvisten har uppstått när ett krav som gäller grunder

eller belopp bevisligen har bestridits till grunderna eller beloppet.

Med försäkringsfall som ersätts av försäkringen avses vid brottmål

- att målet blir anhängigt i domstol, då den försäkrade är målsägande
- väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, då allmän åklagare beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt åtalet. Åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har inkommit till tingsrättens kansli. Åtal har fullföljts när målsäganden skriftligt till domstolen meddelat att denne driver åtalet efter att allmän åklagare har lagt ner åtalet.

5.2 Försäkringens giltighetstid

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om försäkringen vid tidpunkten då försäkringsfallet inträffade varit i kraft mindre än två år, ska de faktorer som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha inträffat under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas höra den tid, under vilken denna försäkring ensam eller i följd tillsammans med andra upphörda rättskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet har varit i kraft för den försäkrade i ett eller flera försäkringsbolag. Om flera rättskyddsförsäkringar är i kraft då försäkringsfallet inträffar, räknas dock endast denna försäkring till försäkringens giltighetstid.

Utvidgningar av försäkringsskyddet gäller försäkringsfall som inträffat efter datumet skyddet ändrades förutsatt att även grunden till försäkringsfallet uppkommit när utvidgningen gällt.

5.3 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tviste- eller brottmål- eller ansökningsärende; eller
- den försäkrade har flera tviste- och brottsmål och ansökningsärenden som baserar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

6 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats den försäkrade i ärenden

1. där bestridande av krav inte kan påvisas

2. som hänför sig till annat än den försäkrades eller annan med den försäkrade i samma hushåll boende försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövande, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, deläggande i kommersiellt bolag eller medlemskap i styrelseorgan för ett sådant bolag eller annat inkomstförvärv från huvud- eller biverksamhet i anknytning till skogsbruk försäkrad med denna försäkring
 3. som hänför sig till
 - placeringsverksamhet eller
 - en enskild placering vars värde då tvistens uppstod eller när placeringen gjordes överskred 100 000 euro
 4. som gäller borgen, pant eller annan förbindelse för gäld eller förbindelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
 5. som hänför sig till lån som har beviljats för någon annans närings- eller förvärvsverksamhet
 6. som hänför sig till annan fastighet, del av fastighet, byggnad, aktie- eller hyresbostad än den försäkrades stadigvarande bostad eller till fritidsbostad i Norden som den försäkrade själv utnyttjar. Kostnader som orsakas den försäkrade ersätts inte i ärenden som hänför sig till uthyrning av fastighet, byggnad eller lägenhet där den försäkrade är part i rollen av hyresvärd. Begränsningen i denna punkt tillämpas inte då ärendet gäller skog som är försäkrad med denna försäkring.
 7. som är av ringa betydelse för den försäkrade
 8. där de med denna försäkring försäkrade är motparter. Försäkringen ersätter dock den försäkrades kostnader när motparten är försäkrad som avses i 2.4.
 9. som hänför sig till fordran eller krav som har överförts på den försäkrade, i det fall att det vid tidpunkten för tvistens uppkomst har gått mindre än två år sedan överföringen
 10. där det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller privaträttsligt anspråk som målsäganden, då dylikt åtal anhängiggjorts, riktat mot den försäkrade som står som åtalad
- Om åklagaren låtit bli att åtala den försäkrade på basis av specialstadganden för åtalet ersätts den försäkrades advokat- och rättegångskostnader inte heller i det fall att målsäganden yrkar på straff för den försäkrade.

11. som gäller mot den försäkrade riktat privaträttsligt anspråk, som grundar sig på en sådan gärning, för vilken den försäkrade har dömts till straff eller beviljats åtalshelfertgift eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden som gäller detta
12. som gäller av den försäkrade framställt privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan gärning, för vilken denne dömts till straff eller beviljats åtalshelfertgift eller icke dömts till straff med stöd av specialstadganden
13. som gäller besöksförbud
14. som gäller äktenskapsskillnad, upplösning av registrerat parförhållande eller förmögenhetstvister eller andra krav som hänför sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv, avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av registrerat eller oregistrerat parförhållande
15. som hänför sig till försörjning, underhåll, umgängesrätt eller boende som gäller barn. Försäkringen ersätter inte heller verkställighet som hänför sig till dessa ärenden.
16. där det är fråga om att utse eller befria intressebevakare, gode män, boskiftare eller boutredningsmän
17. som gäller samäganderättsförhållande eller hävning av det
18. där de kostnader som orsakas den försäkrade ersätts av ansvarsförsäkring eller av rättsskyddsförsäkring i anslutning till motorfordons- eller båtförsäkring
19. som hänför sig till konkurs
20. som gäller utmätning, verkställighetstvist som avses i lagen om utmätning eller verkställighet i anslutning till utmätning
21. där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnärlagen
22. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas av denna rättsskyddsförsäkring
23. som behandlas som gruppatalan eller -besvär.

7 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

7.1 Om den försäkrade vill använda försäkringen, ska han anmäla därom till försäkringsbolaget på förhand innan advokat- och rättegångskostnader uppstår. När anmälan gjorts får den försäkrade ett ersättningsbeslut från försäkringsbolaget.

7.2 Den försäkrade ska som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud, betalas ingen ersättning med stöd av försäkringen.

Andra än advokater och offentliga rättsbiträden ska ha ett av lagen krävt tillstånd för att verka som rättegångsombud och -biträde.

7.3 I ärenden som gått till huvudförhandling i tingsrätt och vid skiljeförfarande ska den försäkrade av motparten kräva ersättning till fullt belopp för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan grundand anledning låter bli att framställa eller avstår från ersättningskrav för sina kostnader eller inte går med på att överklaga domstolsbeslut som gäller rättegångskostnaderna, kan ersättningen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt vägras.

Vid medlingsförfarande (domstolsmedling) i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar behöver emellertid ersättning inte krävas för kostnader som orsakats den försäkrade av medlingsförfarandet.

7.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget godkänna kostnadsbelopp för skötsel av ärendet. Om den försäkrade själv betalat sina advokat- och rättegångskostnader binder det betalda beloppet inte försäkringsbolaget vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

8 Ersättningsbestämmelser

8.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör i varje försäkringsfall övre gräns för försäkringsbolagets ersättningskyldighet.

8.2 Självrisk

Från de ersättningsbara kostnaderna avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

8.3 Ersättningsbara kostnader

Försäkringen ersätter av försäkringsfallet orsakade nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader för den försäkrade enligt följande:

8.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

Kostnader för anlitan­de av ombud och bevisföring.

Om ärendet behandlats i domstolsmedling ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvoden och kostnader för eventuellt biträde till medlaren beräknat efter de tvistande parternas huvudtal.

Om det för att en tvist ska kunna hänskjutas till prövning av domstol krävs en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att det nämnda kravet uppfyllts.

Ombudets arvoden och kostnader om ovan i denna punkt avsedd tvist har handlagts av konsumenttvistenämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ i stället för domstol.

8.3.2 I brottmål

8.3.2.1 Försäkrad som målsägande

Rättegångskostnader för anlitan­de av ombud och bevisföring till den del det vid rättegången är fråga om den försäkrades annat privat­rättsligt yrkande till följd av brott än rättegångskostnader.

8.3.2.2 Försäkrad som svarande

Rättegångskostnader för anlitan­de av ombud och bevisföring, om det är fråga om åtal som målsäganden väckt mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat om åtalseftergift eller lagt ner åtalet.

8.3.3 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om det krävs besvärstillstånd för sökande av ändring hos högsta domstolen, ersätter försäkringen kostnader för sökande av ändring endast i det fall att besvärstillståndet beviljats.

Kostnaderna orsakade av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen godkänt klagomålet, upphävt domen eller återställt försutten fatalietid.

8.3.4 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades privata intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med personer som inte är

försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

8.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättningsbelopp

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts av försäkringen bestäms enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol inte, på grund av parternas medgivande, i sitt utslag har uttalat sig om advokat- och rättegångskostnader, eller om ärendet avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden vanligen utdömda eller erlagda kostnader.

För anlitan­de av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Då arvodets och kostnadernas skälighet bestäms, beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Som ersättningsbara kostnader räknas högst det belopp som domstolen ålagt den försäkrades motpart att betala förutsatt att domstolen på grunder som framgår av dess beslut inte uttryckligen ansett att den försäkrade delvis eller helt måste stå för sina kostnader som sin egen skada. Beloppet för ersättningsbara kostnader är dock högst det kostnadskrav som den försäkrade framställt till motparten.

Om värdet på den förmån som gjorts stridig kan uppskattas i pengar, ersätter försäkringen inom ramen för försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet högst två gånger den omtvistade förmånens belopp eller om tvisten gäller en återkommande betalning beaktas vid bedömningen av beloppet högst tio gånger det omtvistade engångsbetalningsbeloppet. Vid bedömningen av förmånsbeloppet beaktas inte krav som gäller ränte- eller advokat- och rättegångskostnader.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra eller ansöka om restitution av skatt som ingår i advokatfaktura eller rättegångskostnader, avdras från ersättningen den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

8.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

1. motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader då,
 - den försäkrade vid rättegång biträts av konsumentombudsmannen eller dennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse
 - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har underlåtit att följa konsumenttvistenämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut som vad gäller de centrala delarna i ärendet är positivt för den försäkrade
2. kostnader orsakade av verkställande av dom eller beslut
3. den försäkrades förlorade tid, eget arbete, förtjänst- eller inkomstbortfall, rese- eller uppehållskostnader och inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller den försäkrades eget handlande som gett upphov till extra eller onödiga kostnader
4. kostnader orsakade av införskaffande av utlåtande från juridisk sakkunnig
5. kostnader orsakade av polisanmälan, begäran om undersökning eller förundersökning av brott
6. kostnader för faktum eller bevis som lämnas obeaktade av domstol på grund av att de framlagts för sent
7. kostnader som den försäkrade eller dennes ombud orsakat genom att utebli från domstolsförhandling, genom att underlåta att följa domstolens bestämmelser eller framföra ett påstående som de varit medvetna om eller borde ha varit medvetna om att det är obefogat eller på annat sätt genom uppsåtlig förhållning eller underlåtenhet orsakat
8. kostnader för rättegång eller sökande av ändring som den försäkrade eller dennes ombud inlett utan att motparten gett orsak därtill eller om de på annat sätt uppsåtligt eller genom underlåtenhet orsakat en onödig rättegång
9. skiljemans och medlares arvoden och kostnader

10. arvoden och kostnader för intressebevakare, god man, skiftesman och boutredningsman
11. kostnader för begäran av offentlig rättshjälp.

8.6 Övriga bestämmelser i samband med ersättning

1. Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning nåtts. Om särskilda motskäl inte föreligger utbetalar försäkringsbolaget ersättningar även per rättsinstans. Dessutom kan försäkringsbolaget enligt egen bedömning göra ett undantag och utbetala förhandsersättning om rättegångsförhandlingarna fördröjs avsevärt.
2. Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra skatt som ingår i advokatfakturan, utbetalar försäkringsbolaget ersättning för advokat- och rättegångskostnader utgående från fakturan den försäkrade betalat.
3. Som minskning av försäkringsbolagets ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida ersättningen kunnat inkasseras av den betalningsskyldige.
4. Om motparten dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning som är obetald då ersättning betalas från försäkringen, är den försäkrade skyldig att överlåta sin rätt till kostnadsersättning till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp försäkringsbolaget betalat. Om den försäkrade själv betalat en del av kostnaderna på grund av att de överstiger maximiersättningen som anges i punkt 8.1, fördelas den av motparten erhållna kostnadsersättningen mellan försäkringsbolaget och den försäkrade i förhållande till de kostnadsandelar som betalats.
5. Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller denne annars har fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som betalats med stöd av försäkringen.

Allmänna avtalsvillkor

Dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på person- och skadeförsäkringsavtal. Med försäkring avses ett avtal på vilket tillämpas försäkringsvillkoren som försäkringsbolaget uppgjort. Lagen om försäkringsavtal fastställer konsumentens och därmed likställd juridisk persons ställning som avtalspart. Lagen om försäkringsavtal (543/94) innehåller bestämmelser som påverkar avtalsrelationen mellan kunden och försäkringsbolaget och i vissa fall tredje parts rättigheter. Stadgandena i lagen om försäkringsavtal tillämpas i sin helhet på detta försäkringsavtal.

Nedan följer en del av de centrala stadgandena i lagen och de aspekter som enligt lagen ska fastställas i försäkringsvillkoren samt andra allmänna principer och avtalsvillkor som tillämpas på LokalTapiolas kundförhållanden.

Förutom dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på försäkringsavtalet försäkringsvillkoren och säkerhetsföreskrifterna antecknade i försäkringsbrevet samt finsk lag.

Försäkringsbolagen övervakas av Finansinspektionen.

1 Några centrala begrepp

(*FAL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § och 31 §*)

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet fastställs i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren, vilka utgörs av de Allmänna avtalsvillkoren och specialvillkoren som tillämpas på respektive försäkring.

Med **försäkringsbolag, försäkringsgivare** och **LokalTapiola** avses LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag eller LokalTapiolas regionbolag.

På försäkringsbrevet ser du vilket bolag som beviljat din försäkring, dvs. försäkringsgivaren.

Med **skadeförsäkring** avses försäkring för förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** avses en försäkring vars objekt är en fysisk person. Sjukkostnads-, olycksfalls- och resenärförsäkringar är personförsäkringar.

Med **gruppförmånsförsäkring** avses en försäkring som erbjuds en grupp och där den försäkrade betalar premien helt eller delvis.

Med **försäkringstagare** avses den som har ingått försäkringsavtal med försäkringsbolaget.

Med **försäkrad** avses den till vars förmån försäkringen är i kraft.

Med **försäkringsperiod** avses den avtalade giltighetstid som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortgår en avtalad försäkringsperiod åt gången, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Med **premieperiod** avses den tidsperiod för vilken premie enligt avtal regelbundet ska betalas.

Med **försäkringsfall** avses den skada eller händelse på basis av vilken ersättning utbetalas med stöd av försäkringen.

Med **säkerhetsföreskrift** avses en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen utfärdad skyldighet att iaktta bestämmelser i syfte att hindra eller begränsa uppkomsten av en skada.

2 Givande av information innan avtalet ingås

2.1 Försäkringsbolagets informationsplikt (*FAL 5 § och 9 §*)

Före ett försäkringsavtal ingås ger försäkringsbolaget försäkringssökanden den information om försäkringsformer, försäkringspremier och villkor samt övriga uppgifter som behövs för att välja en lämplig försäkring för försäkringsbehovet som fastställts för sökanden. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. Vid distansförsäljning av försäkringar ges även förhandsuppgifterna som avses i kapitel 6 a i konsumentskyddslagen. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller på Internet.

Om försäkringsbolaget eller dess representant vid marknadsföringen av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller har gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt

(FAL 22 §, 23 § och 24 §)

Innan försäkringen beviljas ska försäkringstagaren och den försäkrade ge korrekta och fullständiga svar på frågor som ställs av försäkringsbolaget och som kan vara av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obehagat dröjsmål korrigera upplysningar som han gett försäkringsbolaget och som han konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten ovan, är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de inbetalda premierna också om försäkringen förfaller.

2.2.1 Följderna av försäkringstagarens försummelse av upplysningsplikt vid skadeförsäkring

(FAL 23 §, 34 § och 58 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin upplysningsplikt, kan ersättningen sänkas eller vägras. Vid prövningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, ska det beaktas vilken betydelse den omständighet som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgifterna gällt har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i premier ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

2.2.2 Följderna av försäkringstagarens försummelse av upplysningsplikt vid personförsäkring

(FAL 24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade erhållits, är försäkringsbolaget fritt från ansvar.

Om försäkringsbolaget hade beviljat försäkringen endast mot en högre premie eller på andra villkor än avtalat, begränsas försäkringsbolagets ansvar så att det motsvarar den avtalade försäkringspremien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda följderna av försummelse av upplysningsplikt skulle leda till uppenbar oskälighet ur försäkringstagares eller annan ersättningsberättigads synpunkt kan de jämkas.

3 Inträdande av försäkringsbolagets ansvar och avtalets giltighetstid

3.1 Inträdande av försäkringsbolagets ansvar

(FAL 11 §)

Om man inte individuellt överenskommit om annan tidpunkt med försäkringstagaren, börjar försäkringsbolagets ansvar när försäkringsbolaget eller försäkringstagaren godkänner det andra partens anbud. Tidpunkten för antagandet är när det antagande svaret getts eller sänts. Avtalsparterna kan avtala om en senare men inte om en tidigare tidpunkt för ikraftträdandet.

Om försäkringstagaren till försäkringsbolaget har gett eller sänt en skriftlig försäkringsansökan och det är uppenbart att försäkringsbolaget skulle ha godkänt ansökan, ansvarar försäkringsbolaget också för försäkringsfall som har inträffat efter det att ansökan gavs eller sändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har gett eller sänt till försäkringsbolagets representant anses ha getts eller sänts till försäkringsbolaget.

Om det inte finns någon utredning om vid vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har getts eller sänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

En förutsättning för inträdandet av försäkringsgivarens ansvar är att premien för försäkringsperioden har betalats

- alltid när det gäller tidsbegränsad försäkring
- när det finns anledning på grund av försäkringens karaktär eller annan särskild orsak.

Förutsättningen för betalningen antecknas i fakturan för försäkringspremie.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring

(FAL 10 §)

Premien och övriga avtalsvillkor fastställs på basis av den försäkrades hälsotillstånd vid tidpunkten försäkringsansökan gavs eller sändes. Försäkringsbolaget avslår inte en ansökan om personförsäkring på grundval av att försäkringsfallet inträffat eller att hälsotillståndet för den person för vilken försäkringen söks försämrats efter att ansökningsdokumenten getts eller sänts till försäkringsbolaget.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet i skadeförsäkring

(FAL 16 §)

Efter utgången av den första försäkringsperioden gäller försäkringsavtalet en avtalad försäkringsperiod åt gången om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av orsaker nämnda i punkt 4.2 och 16.

Ett tidsbegränsat försäkringsavtal är i kraft under den avtalade perioden.

3.4 Försäkringsavtalets giltighet i personförsäkring

(FAL 17 a §)

Efter utgången av den första premieperioden gäller försäkringsavtalet en avtalad premieperiod åt gången om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har försäkringsbolaget rätt att säga upp avtalet endast i slutet av kalenderåret. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av andra orsaker nämnda i punkt 4.2 och 16.

Ett tidsbegränsat försäkringsavtal är i kraft under den avtalade perioden.

4 Premie

4.1 Betalning av premien

(FAL 38 §)

Premien ska betalas inom en månad efter att försäkringsbolaget har sänt försäkringstagaren fakturan som gäller premien. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsbolagets ansvar inträtt. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om försäkringsbolagets ansvar till någon del inträder senare behöver premien för denna del dock inte betalas förrän försäkringsbolagets ansvar inträtt.

Premien för tidsbegränsad försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Att premien betalats är en förutsättning för att försäkringsbolagets ansvar ska inträda.

Flera försäkringar som beviljats av samma eller olika försäkringsbolag samt premierna för dessa försäkringar kan sammanslås i ett avtal och i en faktura. I så fall faktureras de sammanslagna premierna i en betalningspost eller flera betalningsposter i enlighet med avtalet. Premie som allokerats till försäkringsavtalet fördelas mellan alla försäkringar i avtalet i proportion enligt betalningen och debiteringen så att alla fortlöpande försäkringar är i kraft fram till samma datum.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som betalas. Försäkringstagarens betalning allokeras i första hand i enlighet med referensuppgifterna i den betalda fakturan om försäkringstagaren inte i samband med betalningen skriftligen bestämt annat.

4.2 Dröjsmål med premien

(FAL 39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom den tidsfrist som stadgas i punkt 4.1 har försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före utgången av uppsägningstiden, upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Försäkringsbolaget nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet nämns också denna möjlighet att försäkringen fortsätter gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom den tidsfrist som avses ovan i punkt 4.1, uppbärs för dröjsmålet dröjsmålsränta i enlighet med räntelagen.

4.3 Betalning av försenad skadeförsäkringspremie

(FAL 42 §)

Om en försäkringstagare betalar premien efter att försäkringen upphört, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter att premien betalats. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden, räknat från det att försäkringen på nytt trätt i kraft.

Om försäkringsbolaget inte vill sätta i kraft en upphörd försäkring meddelar försäkringsbolaget till försäkringstagaren inom 14 dagar från och med premiebetalningen att försäkringsbolaget vägrar ta emot betalningen.

4.4 Betalning av försenad personförsäkringspremie

(FAL 39 § och 43 §)

Om personförsäkringen upphört på grund av att en senare än den första premien inte betalats träder försäkringen åter i kraft om försäkringstagaren betalar den obetalda premien inom sex månader fr.o.m. tidpunkten försäkringen upphörde. Försäkringsbolaget nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet. Om försäkringen börjar gälla åter, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Premie om försäkringen upphör under försäkringsperioden

(FAL 45 §)

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har försäkringsbolaget rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft.

Försäkringsbolaget återbetalar till försäkringstagaren den andel av premien som motsvarar den återstående försäkringsperioden. Premien

återbetalas emellertid inte, om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen i sådana situationer som avses i punkt 2.2. Premien återbetalas inte heller om det premiebelopp som ska återbetalas är mindre än 8 euro.

4.6 Kvittning av premie och övriga fordringar

Från premie som återbetalas kan avdras förfallna premier som mottagaren av återbetalningen inte betalat samt övriga försäkringsbolagets förfallna och ostridiga fordringar på alla de försäkringsbolags vägnar som kan stå som försäkringsgivare i samma avtal eller faktura.

5 Givande av information under avtalets giltighetstid

5.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

(FAL 6, 7 och 9 §)

Efter att ett försäkringsavtal ingåtts ger försäkringsbolaget försäkringstagaren försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Under försäkringens giltighetstid ska försäkringsbolaget årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter som gäller försäkringen och som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om försäkringsbolaget eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att anta utgående från den information han fått, förutsatt att sådana bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som försäkringsbolaget eller dess representant har gett om en förestående ersättning efter ett försäkringsfall.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning i skadeförsäkring

(FAL 26 och 34 §)

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i ett sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet under försäkringsperioden skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget om sådan ändring senast en månad efter att försäkringstagaren mottagit årsmeddelandet som följer efter ändringen. Försäkringsbolaget påminner försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet. Uppgifter som försäkringstagaren ska meddela är t.ex. reparations-, ändrings- eller utvidgningsarbeten utförda i försäkringsobjektet och förändring av försäkringsobjektets bruksändamål. Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin skyldighet att meddela om ökning av risken, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse de förändrade förhållandena som ökat risken haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt eller typen av oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i premier ger dock inte rätt till nedsättning av försäkringsersättningen.

5.3 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning i personförsäkring

(FAL 24 och 27 §)

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget om riskökande ändringar i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömning av försäkringsbolagets ansvar, t.ex. ändringar som gäller yrke, hobbyer, bosättningsort eller upphörande av annat försäkringskydd. Sådana ändringar ska meddelas till försäkringsbolaget senast en månad efter att försäkringstagaren mottagit årsmeddelandet som följer efter ändringen. Ändring i hälsotillstånd behöver inte anmälas. Försäkringsbolaget påminner försäkringstagaren om upplysningsplikten i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummat sin skyldighet att meddela riskökningen ovan och försäkringsbolaget till följd av ändringen inte längre skulle ha hållit försäkringen

i kraft, är försäkringsbolaget fritt från ansvar. Om försäkringsbolaget däremot hade fortsatt försäkringen men endast mot en högre premie eller på andra villkor, begränsas försäkringsbolagets ansvar så att det motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda följderna av försummande av upplysningsplikt skulle leda till uppenbar oskälighet ur försäkringstagarens eller annan ersättningsberättigads synpunkt kan de jämkas.

6 Skyldighet att hindra och begränsa skada vid skadeförsäkring

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter

(FAL 31 och 34 §)

Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som nämns i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren eller som i övrigt skriftligen utfärdats. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna, kan den ersättning som ska utbetalas till honom sänkas eller förvägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen av att iaktta säkerhetsföreskrifterna haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Vid ansvarsförsäkring sänks eller vägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifter eller om den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat att följa en säkerhetsföreskrift av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (räddningsplikt)

(FAL 32, 34 och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga avvärja eller begränsa skadan. Om skadan orsakats av en utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara försäkringsbolagets rätt gentemot skadevållaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka utreda skadevållarens identitet. Om skadan framkallats genom en straffbar gärning, ska den försäkrade utan dröjsmål underrätta polismyndigheterna därom och i rätten yrka på straff till förövarna, om försäkringsbolagets intresse kräver detta. Den försäkrade ska också i övrigt iaktta försäkringsbolagets föreskrifter för avvärjning och begränsning av skada. Försäkringsbolaget ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av räddningsplikten ovan, även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat räddningsplikten ovan, kan den ersättning som ska utbetalas till honom sänkas eller vägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

6.3 Försummelse av säkerhetsföreskrifter och räddningsplikt i ansvarsförsäkringen

(FAL 32, 34 och 61 §)

Vid ansvarsförsäkring sänks eller vägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat sin räddningsplikt eller att iaktta säkerhetsföreskriften eller om den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt eller att iaktta säkerhetsföreskriften av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den

del av ersättningarna som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

7 Orsakande av försäkringsfall

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen (FAL 28 och 30 §).

7.1 Skadeförsäkring

(FAL 30 § och 34 §)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättning ska nedsättas eller vägras beaktas vilken betydelse den försäkrades åtgärder haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Ansvarsförsäkring

(gäller endast försäkringsavtal som inkluderar ansvarsförsäkring)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

7.2 Personförsäkring

7.2.1 Försäkringsfall som den försäkrade orsakat

(FAL 28 §)

Om den försäkrade orsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan försäkringsbolagets ansvar minskas enligt vad som är skäligt med beaktande av omständigheterna.

7.2.2 Försäkringsfall som berättigad till försäkringsersättning orsakat

(FAL 29 §)

Om en annan person än den försäkrade med rätt till försäkringsersättning orsakat försäkringsfallet uppsåtligen, är försäkringsbolaget fritt från ansvar gentemot denna person.

Personen som orsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller som på grund av sin ålder eller sitt sinnestillstånd inte kan dömas till straff för brott, kan han få försäkringsersättningen eller en del av ersättningen endast ifall det anses skäligt med beaktande av de omständigheter under vilket försäkringsfallet inträffade.

Om den försäkrade avlidit betalas till övriga ersättningsberättigade den andel av försäkringsersättningen som inte betalas till parten eller parterna som orsakat försäkringsfallet.

8 Identifikation vid skadeförsäkring

(FAL 33 §)

Vad som ovan stadgas om den försäkrade i fråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

6. med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg;
7. tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom; eller
8. bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan stadgas om den försäkrade i fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttogs.

9 Otillräknelighet och tvångsläge

9.1 Skadeförsäkring

(FAL 36 §)

Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller när han åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.2, 6 och 7 i det fall att den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddnings-

plikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras. Vad som i denna punkt sagts om den försäkrade tillämpas även på en i punkt 8 avsedd person som identifieras med den försäkrade.

9.2 Personförsäkring

(FAL 36 §)

Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 7 ovan om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller när han åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.3 och 7 i det fall att den försäkrade, när han orsakade ökningen av risken eller försäkringsfallet handlade i syfte att hindra skada på person eller egendom, under sådana omständigheter att försummelsen eller åtgärden kan försvaras.

10 Förmånstagarförordnande vid personförsäkring

10.1 Förmånstagare

(FAL 47 §)

Försäkringstagaren har rätt att fastställa den person som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade är berättigad till försäkringserättningen som utbetalas (förmånstagare). Försäkringstagaren kan ändra eller upphäva förmånstagarförordnandet om försäkringsfallet där förordningen är ämnad att tillämpas inte inträffat.

Om förmånstagarförordnandet är i kraft tillfaller inte försäkringsersättningen vid den försäkrades dödsfall till den försäkrades dödsbo. Försäkringsersättningen tillfaller till den försäkrades dödsbo om förmånstagarförordnande inte föreligger och ersättningen i försäkringsvillkoren inte fastställts att betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form

(FAL 48 §)

Förmånstagarförordnandet eller upphävande eller ändring av förmånstagarförordnandet är ogiltigt om upphävandet eller ändringen inte skriftligt meddelats till försäkringsbolaget.

11 Ersättningsförfarande

11.1 Ersättningsökandens skyldigheter

(FAL 32 §, 69 § och 72 §)

Den som söker ersättning ska ge försäkringsbolaget sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av försäkringsbolagets ansvar.

Dessa handlingar och uppgifter är t.ex. sådana varav framgår huruvida ett försäkringsfall har inträffat, hur stor skada som uppstått och till vem ersättning ska utbetalas. Den som söker ersättning är skyldig att på egen bekostnad skaffa de utredningar som vederbörande bäst har tillgång till, dock med beaktande också av försäkringsbolagets möjligheter att skaffa utredning.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ut ersättning innan bolaget fått utredningarna ovan. Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar till försäkringsbolaget som är av betydelse för utredningen av försäkringsbolagets ansvar kan ersättningen sänkas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till förhållandena.

Den försäkrade ska enligt sina möjligheter delta i skadeutredningen samt bidra till att utreda den egentliga orsaken till skadan samt skadevällaren. Den försäkrade får inte försvåra skadeutredningen genom att avlägsna sig från skadeplassen, inta alkohol eller droger efter skadefallet eller på annat sätt försvåra skadeutredningen.

Försäkringsbolaget ska beredas tillfälle att inspektera skadad egendom innan den repareras eller förstörs.

11.2 Preskription av rätten till ersättning

(FAL 73 §)

Försäkringsersättning ska sökas från försäkringsbolaget inom ett år från att den ersättningsökande fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden som försäkringsfallet orsakat. Ersättningsanspråket ska i varje fall framställas inom 10 år från försäkringsfallet eller om försäkringen tecknats för personskada eller skadeståndsskyldigheten från att skadepåföljden uppstått. Med framställande av ersättningsanspråk jämfälls anmälan om försäkringsfallet. Om ersättningsanspråket inte framställs inom tidsfristen ovan förlorar den som söker ersättning sin rätt därtill.

11.3 Försäkringsbolagets skyldigheter

(FAL 7 §, 9 §, 68 § och 70 §)

Efter att ett försäkringsfall inträffat ger försäkringsbolaget den som söker ersättning, såsom t.ex. den försäkrade, förmanstagare och skadelidande i situationer som avses i punkt 17.4 vid ansvarsförsäkring, uppgifter om försäkringens innehåll och förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter som den sökande fått om den förestående ersättningen, ersättningsbeloppet eller sättet på vilket ersättning utbetalas inverkar inte på ersättningskyldigheten i enlighet med försäkringsavtalet.

Försäkringsbolaget utbetalar med anledning av ett försäkringsfall utan dröjsmål, och senast inom 30 dagar efter att bolaget fått de handlingar och uppgifter som behövs för utredning av bolagets ansvar, ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddelar att ersättning inte utbetalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, betalar försäkringsbolaget emellertid ut den ostridiga delen av ersättningen inom nämnda tid. På försenad ersättning betalar försäkringsbolaget dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

Försäkringsbolaget delger också den skadelidande om ett ersättningsbeslut som gäller ansvarsförsäkring.

Försäkringsbolaget underrättar förmyndarmyndigheten på den omyndiges hemort om till den omyndige betalas annan ersättning än försäkringsersättning för kostnad eller förmögenhetsförlust om den totala ersättningen överstiger 1 000 euro.

11.4 Kvittning av premie och övriga fordringar

Från ersättning kan avdras den försäkrades obetalda förfallna premier samt obetalda förfallna premier för försäkringen på basis av vilken ersättning ansöks samt övriga förfallna ostridiga försäkringsbolagets fordringar i enlighet med de allmänna kvittningsvillkoren.

12 Försäkringsersättning vid skadeförsäkring

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud

(FAL 57 §)

Egendom eller ett intresse har överförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade

egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde. Försäkringsbolaget är inte skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dennes representant ska ersättningen på basis av överförsäkring betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsätligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring

(FAL 58 §)

Egendom eller ett intresse har underförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde. Till följd av försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller underförsäkrat intresse ersätter försäkringsbolaget endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13 Överklagande av försäkringsbolagets beslut

(FAL 8 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel för att söka ändring i försäkringsbolagets beslut. Denne kan kontakta den person som i försäkringsbolaget handlagt ärendet eller söka ändring hos försäkringsbolagets Kundmedlingsbyrå, fråga om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgivning eller begära rekommendation om avgörande från FINE eller konsumenttvistenämnden. Denne har dessutom rätt att väcka talan mot försäkringsbolaget. Att ärendet behandlas hos FINE eller konsumenttvistenämnden hindrar inte att talan väcks. Däremot behandlar dessa besvärsinstanser inte ett ärende som redan prövats i domstol eller som är anhängigt i domstol.

13.1 Omprövningsbegäran och Kundmedlingsbyrån

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i försäkringsbolagets beslut, har denne rätt att få noggrannare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Försäkringsbolaget korrigerar beslutet om det visar sig vara felaktigt.

Om ärendet trots omprövningsbegäran inte har blivit utrett, kan kunden kontakta Kundmedlingsbyrån. Kundmedlingsbyrån är LokalTapiolas interna kanal för sökande av ändring och den handlägger frågor i anslutning till frivilliga skadeförsäkringar, livförsäkringar och placerings-tjänster. Kundmedlingsbyrån handlägger skriftliga ändringsökanden som inte är anhängiga i andra besvärsinstanser. Ändring ska sökas inom tre månader efter att kunden har fått det skriftliga beslutet.

13.2 FINE och konsumenttvistenämnden

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med försäkringsbolagets beslut, kan denne be om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgivning. Den är ett opartiskt organ vars uppgift är att ge konsumenter råd i bank-, försäkrings- och värdepappersärenden.

FINEs Försäkrings- och finansrådgivning och Försäkringsnämnden ger även beslutsrekommendationer i tvistemål som gäller tolkning och tillämpning av lagar och försäkringsvillkor i ett försäkringsförhållande.

Beslutsrekommendation kan även begäras av Konsumenttvistenämnden som ger endast utlåtanden till konsumenter.

Rådgivningstjänsterna och beslutsrekommendationerna är avgiftsfria.

13.3 Tingsrätt

(FAL 74 §)

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med försäkringsbolagets beslut, kan denne väcka talan mot försäkringsbolaget. Talan kan väckas antingen vid tingsrätten på sakägarens hemort i Finland eller vid tingsrätten på försäkringsbolagets hemort eller vid tingsrätten på orten där skadan inträffade, om inte annat framgår av internationella avtal som Finland ingått.

Talan med anledning av försäkringsbolagets beslut ska väckas inom tre år efter att saksägaren fått skriftligt meddelande om försäkringsbolagets beslut och denna tidsfrist. När tidsfristen löpt ut går rätten att väcka talan förlorad. Handläggning i nämnder avbryter preskription av talerätt.

14 Försäkringsbolagets regressrätt

14.1 Försäkringsbolagets regressrätt mot tredje part

(FAL 75 §)

Den försäkrades rätt till skadeersättning från ersättningskyldig tredje part övergår på försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som försäkringsbolaget betalat. Med stöd av regressrätten kan försäkringsbolaget vid personförsäkring endast kräva de kostnader och förluster av förmögenhet som sjukdom eller olycksfall orsakat.

Om skadan har orsakats av tredje part som privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan person som enligt 3 kap. 1 § i skadeståndslagen jämställs med dessa, uppstår för försäkringsbolaget regressrätt hos ifrågavarande person endast om denna orsakat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningskyldig oberoende av oaktsamhet.

Försäkringsbolaget har rätt att kräva ersättningsbeloppet av tredje part också när denne har framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller denne har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen.

14.2 Försäkringsbolagets regressrätt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller med honom jämställbar person vid skadeförsäkring

(FAL 75 §)

Försäkringsbolaget har rätt att helt eller delvis återkräva den ersättning som bolaget utbetalat till en försäkrad som avses i punkt 17.1 av en sådan försäkringstagare, försäkrad eller med honom i enlighet med punkt 8 jämställbar person, som har framkallat försäkringsfallet

(punkt 7) eller försummat sin skyldighet i enlighet med punkterna nedan:

- 2.2 (upplysningsplikt innan försäkringsavtalet ingås)
- 5.2 (upplysningsplikt om ökning av risken)
- 6.1 (skyldighet att iakttä säkerhetsföreskrifterna)
- 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa skada).

Med stöd av sin regressrätt får försäkringsbolaget återkräva den ersättning som utbetalas i sin helhet, om försäkringsbolaget på de grunder som nämns i punkterna 2.2, 5.2, 6 och 7 skulle vara fritt från ansvar eller vara berättigat att förvägra ersättning. Om ersättningen skulle ha sänkts i enlighet med punkterna ovan får försäkringsbolaget återkräva den del av ersättningen som motsvarar sänkningen.

15 Ändring av försäkringsavtalet

15.1 Ändring av avtalsvillkor inom skadeförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 18 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra försäkringspremie eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar nya omständigheter om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade försummat sin i punkt 2.2 avsedda skyldighet att lämna uppgifter; eller
2. ändring som avses i punkt 5.2 inträffat under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit till försäkringsbolaget då försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet.

Efter att ha fått meddelandet om ovanstående faktorer sänder försäkringsbolaget utan obefogat dröjsmål uppgift om hur och från vilken tidpunkt försäkringspremien eller andra avtalsvillkor ändras.

I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkor inom personförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 20 §, 27 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premie eller andra avtals-

villkor så att de motsvarar de verkliga eller de ändrade omständigheterna om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt i punkt 2.2 och försäkringsbolaget, om korrekt och fullständig information skulle ha getts, skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller på andra villkor än avtalat; eller
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten i punkt 2.2 och försäkringen trots detta är bindande för försäkringsbolaget på grund av förlikning av påföljderna av försummelsen i enlighet med punkt 2.2.2 eller
3. ändring som avses i punkt 5.3 skett under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat försäkringsbolaget vid ingåendet av avtalet och om försäkringsbolaget, om korrekt information skulle ha getts, skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller på andra villkor i det fall att omständigheten som hänför sig till den försäkrade skulle ha motsvarat ändringen redan när försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om en faktor ovan sänder försäkringsbolaget till försäkringstagaren utan obefogat dröjsmål ett meddelande om att premien eller villkoren ändras.

I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.3 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod

15.3.1 Anmälningsförfarande

(*FAL 19 § och 20 a §*)

Försäkringsbolaget har rätt att vid utgången av försäkringsperioden ändra försäkringsvillkor, -premie samt andra avtalsvillkor om grunden för ändringen ligger i

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en oförutsedd ändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturhändelse, storolycka)
- indexförändring som påverkar försäkringen
- ändring i skadekostnad.

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att i villkoren göra smärre ändringar som inte inverkar på försäkringens centrala innehåll.

Om försäkringsbolaget inför ändringar avsedda i punkt 15.3 i försäkringsavtalet ska försäkringsbolaget i samband med premiefakturan sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Vid skadeförsäkring träder ändringen i kraft från och med ingången av den försäkringsperiod och vid personförsäkring från och med ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller den inte har avtalats, från och med ingången av det kalenderår, som först följer efter att det förlöpt en månad från och med det att meddelandet skickades.

15.3.2 Ändring som förutsätter att försäkring sägs upp

Om försäkringsbolaget ändrar försäkringsvillkor, premier eller andra avtalsvillkor i andra fall än de som nämns i punkt 15.3.1 eller ur försäkringen slopar en kraftigt marknadsförd förmån, ska försäkringsbolaget säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligt minst en månad före utgången av försäkringsperioden.

16 Försäkringsavtalets upphörande

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen

(*FAL 12 §*)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst under försäkringsperioden säga upp försäkringen. Uppsägningen ska ske skriftligt. Uppsägning på annat sätt är ogiltig. Om försäkringstagaren inte fastställt tidpunkt för upphörandet, upphör försäkringen när den skriftliga uppsägningen lämnats in eller sänts till försäkringsbolaget.

Uppsägningsrätt föreligger dock inte om den avtalade giltighetstiden för försäkringsavtalet är kortare än 30 dagar.

16.2 Försäkringsbolagets rätt att säga upp skadeförsäkringen under försäkringsperioden

(*FAL 15 §*)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter innan försäkringen beviljades och om försäkringsbolaget med kännedom om rätta omständigheter inte skulle ha beviljat försäkringen
2. förändring som väsentligt ökar risken inträffat under försäkringsperioden och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit till försäkringsbolaget då försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet
3. den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna
4. den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet orsakat försäkringsfallet eller
5. den försäkrade har efter försäkringsfallet i bedrägligt uppsåt gett försäkringsbolaget felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för fastställandet av försäkringsbolagets ansvar.
4. den försäkrade orsakat försäkringsfallet uppsåtligen;
5. den försäkrade har efter försäkringsfallet i bedrägligt uppsåt gett försäkringsbolaget felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för fastställandet av försäkringsbolagets ansvar.

16.4 Uppsägning av gruppförmånsförsäkring (VSL 17 b §)

Om försäkringstagaren för gruppförmånsförsäkringen säger upp sig eller sägs upp från medlemskap i gruppen upphör gruppförmånsförsäkringen. Försäkringsbolaget underrättar försäkringstagaren skriftligt om uppsägningsgrunden och -tidpunkten. Försäkringen upphör att gälla tidigast inom en månad från att meddelandet sänts.

16.5 Försäkringsbolagets uppsägningsförfarande

(FAL 15 § och 17 §)

Försäkringsbolaget utför uppsägningen skriftligt utan obefogat dröjsmål efter att ha fått kännedom om den grund som berättigar till uppsägning. Grunden för uppsägningen anges i uppsägningsmeddelandet. Försäkringen upphör att gälla inom en månad från att meddelandet om uppsägningen sänts. Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen till följd av försummad premiebetalning fastställs i enlighet med punkt 4.2.

16.6 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen vid utgången av försäkringsperioden

(FAL 16 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligt minst en månad före utgången av försäkringsperioden. Grunden för uppsägningen anges i meddelandet.

16.7 Försäkringsbolagets rätt att säga upp personförsäkringen vid utgången av premieperioden

(FAL 17 a §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av premieperioden. Om premieperioden är kortare än ett år eller om premieperiod inte avtalats har försäkringsgivaren på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra endast vid

16.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp personförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 17 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt i punkt 2.2 och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkringen om korrekta och fullständiga svar hade erhållits;
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten i punkt 2.2 och försäkringsavtalet trots det är bindande för försäkringsbolaget på grundval av den ifrågavarande punkten;
3. ändring som avses i punkt 5.3 skett under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat försäkringsbolaget vid ingåendet av avtalet och om försäkringsbolaget, om korrekt information hade getts, inte skulle ha beviljat försäkringen i det fall att omständigheten som hänför sig till den försäkrade skulle ha motsvarat ändringen redan när försäkringen beviljades;

utgången av kalenderåret. Uppsägningen sker skriftligt senast en månad innan premieperioden upphör eller, om premieperiod inte avtalats, senast en månad före kalenderåret upphör. Grunden för uppsägningen anges i meddelandet. Försäkringen sägs dock inte upp på grund av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats efter det att försäkringen tecknades eller på grund av att ett försäkringsfall inträffat.

16.8 Byte av ägare vid skadeförsäkring

(FAL 63 §)

Skadeförsäkringsavtalet upphör om den försäkrade egendomen till följd av en rättshandling övergår till annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller hans dödsbo. Den nya ägaren av egendomen har dock rätt till ersättning om försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter att äganderätten överförs om han inte själv tecknat försäkring för egendomen.

Om till egendomsförsäkringen kopplats andra försäkringar, såsom ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart när egendomen överförs till den nya ägaren.

17 Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring

17.1 Övriga försäkrade vilkas egendom täcks av försäkringen

(FAL 62 §)

Utöver vad som i övrigt fastställs om "Försäkrade" i dessa försäkringsvillkor är en egendomsförsäkring i kraft till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll och den som har panträtt och retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning vid inträffat försäkringsfall

(FAL 65 §)

För sänkning eller vägran av ersättning åberopar försäkringsbolaget försäkringstagarens eller den försäkrades försummelse att lämna uppgifter (punkt 2.2) eller meddela om riskökning (punkt 5.2) gentemot i föregående punkt avsedd försäkrad endast i det fall att försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet var medveten om eller borde ha varit medveten om försäkringstagarens eller annan försäkrads förfarande. Varje försäkrad har på grund av försäkrings-

fall rätt till ersättning. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade underhandla med försäkringsbolaget samt lyfta ersättningen utom i det fall att den försäkrade namngetts i avtalet eller han själv meddelat att han bevakar sin rätt eller det är fråga om inteckningshavares rätt till andel av ersättning.

17.3 Preferens vid ersättning

(FAL 66 §)

Om egendomsförsäkringen gäller till förmån för person som har panträtt på egendomen som garanti för fordran, har han, även om fordran inte förfallit, rätt till sin andel av ersättningen före ägaren om ägaren inte reparerat skadan eller ställer garanti för reparationen. Vad som här sagts gäller också till förmån för person som har rätt att innehålla egendom som garanti för förfallen fordran. Ägaren har rätt till sin andel av ersättningen före köpare av egendom på retentionsvillkor. För inteckningshavares rätt till andel av ersättning gäller det som fastställts angående inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring

(FAL 67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt från försäkringsbolaget om den försäkrade försatts i konkurs eller annars är insolvent. Om ersättningsanspråk tillställs försäkringsbolaget, ska försäkringsbolaget meddela detta till den försäkrade utan obefogat dröjsmål samt reservera honom rätten att framföra sin redogörelse över försäkringsfallet. Den försäkrade ska också få uppgift om hur ärendet utvecklets. Om försäkringsbolaget godkänner den skadelidandes ersättningsanspråk, binder detta inte den försäkrade.

17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring

(FAL 68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av försäkringsbolagets ersättningsbeslut vända sig till försäkringsbolagets Kundmedlingsbyrå, hänskjuta ärendet till prövning av FINEs Försäkrings- och finansrådgivning eller konsumenttvistenämnden eller väcka talan mot försäkringsbolaget eller i enlighet med punkt 13.

18 Handelsblockad

Försäkringen gäller inte till den del försäkrandet eller försäkringens giltighet begränsas av handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

LokalTapiola utbetalar ingen försäkringsersättning om utbetalningen av ersättningen strider mot sanktioner i anknytning till handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

19 Hantering av person- och skadeuppgifter

LokalTapiola hanterar sina kunders personuppgifter genom att iakttäta dataskyddslagstiftningen samt god sed för informationshantering och informationsbehandling. I hanteringen av personuppgifter tar man även annars hand om förverkligandet av kundernas integritetsskydd. Personuppgifter behandlas i syfte att erbjuda LokalTapiolas produkter, tjänster och sköta kundrelationer. Uppgifterna kan även användas i marknadsföring som riktas till våra kunder.

LokalTapiola får uppgifter bland annat av kunden, parter som kunderna befullmäktigat, myndigheters offentliga register och från kreditupplysningsregistret. Det finns dataskyddsbeskrivningar över sparade personuppgifter, som visar vilka uppgifter som sparats i registret.

Uppgifter om kunden lämnas till utomstående enbart med kundens uttryckliga samtycke eller på basis av lagstiftning. Uppgifter om kundkänedom och andra personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Uppgifter kan dessutom överlåtas till myndigheter för att inleda undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism och för att inleda undersökning av sådana brott genom vilka den egendom eller den vinning har fått som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

LokalTapiola överlåter uppgifter om anmälda skador till försäkringsbolagens gemensamma skaderegister. Samtidigt kan LokalTapiola kontrollera vilka skadeuppgifter som har anmälts till andra försäkringsbolag. Uppgifterna används i samband med ersättningshandläggningen för att förhindra kriminella gärningar mot försäkringsbolagen.

LokalTapiola spelar in kundsamtal och chatt-samtal för att verifiera ärendet eller för att säkerställa kvaliteten på kundbetjäningen.

Försäkringarna beviljas av dessa ömsesidiga försäkringsbolag (FO-nummer) som hör till LokalTapiolagruppen:

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola **Huvudstadsregionen** - LähiTapiola Pääkaupunkiseutu (2647339-1) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Lännen** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) | LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Satakunta** (0137458-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LokalTapiola **Sydskusten** - LähiTapiola Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola Pohjanmaa (0180953-0)

Bolagens kontaktuppgifter finns på adress www.lokaltapiola.fi.

